

Talousvaliokunnalle

18.9.2024

Viite: HE 77/2024

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen täytäntöönpanosta

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua talousvaliokunnalle tässä asiassa.

Hallituksen esityksellä muutetaan Finanssivalvonnasta annettua lakia ja arvopaperi-markkinalakia EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen (EU) 2023/2631 täytäntöönpanon vuoksi. Ehdotusten mukaan Finanssivalvonnasta tulisi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja se saisi EU-asetuksen mukaiset toimi- ja valvontavaltuudet. Koska säädös perustuu suoraan sovellettavaan EU-asetukseen, kansallisen täytäntöönpanon vaatima sääntely on teknisluonteista.

WWF pitää EU-asetuksessa erityisen tärkeänä mm. ulkopuolisiin arvioijiin liittyvää sääntelyä, jota hallituksen esityksen perusteluissa on kuvattu:

”EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen IV osastossa säädetään ulkopuolisista arvioijista. Ympäristön kannalta kestävien joukkolainojen markkinoilla on ollut tapana hankkia ulkopuolinen arvio, niin kutsuttu second opinion, joukkolainan ympäristökestävyydestä. EU-asetuksessa tuodaan tällaiset toimijat ESMA:n valvontaan siinä tapauksessa, kun ne antavat arvioita EuGB-joukkolainojen asiakirjoista. Näistä käytetään nimitystä ulkopuoliset arvioijat. EU-asetuksessa ulkopuolisille arvioijille asetetaan rekisteröitymisvelvollisuus ESMA:an (22– 25 artikla). Sen lisäksi niille asetetaan toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia esimerkiksi johdon, sisäisten toimintatapojen, ulkoistamisen ja palveluiden tarjoamisen osalta (26–38 artikla).”

EU Green Bond Standard (EuGB-standardi) on vapaaehtoinen, mutta periaatteellisesti tärkeä. Asetuksen mukaisesti joukkolainaa voidaan kutsua ”eurooppalaiseksi vihreäksi joukkolainaksi” tai ”EuGB-joukkolainaksi” vain, jos se täyttää asetukset mukaiset vaatimukset, jotka koskevat joukkolainan varojen käyttöä, valvontaa ja tiedottamista. Lainan varat on käytettävä asetuksen mukaisesti taloudellisiin toimintoihin, jotka täyttävät taksonomia-asetuksen (EU) 2019/2088 mukaiset kriteerit (85% pitää olla taksonomian mukaista). Toimilla tulee muun muassa olla pysyvä myönteinen vaikutus ympäristöön. EU asetus tulee voimaan 21.12.2024.

WWF:n näkemyksen mukaan EuGB-standardi tuo rahoitusmarkkinoille tärkeän ja hyödyllisen työkalun. Green bondien joukkoon voi syntyä markkinalokero (niche), jossa kestävyys on paremmin tunnistettavissa ja ympäristötekijöitä koskeva valvonta ja tiedottaminen ovat läpinäkyvämpiä.

Kun EuGB-asetus nyt on tulossa voimaan, on tärkeää että sen mahdollistama vihreän rahoituksen boostaus saadaan nopeasti käyttöön. Finanssisektori käsityksemme mukaan janoaa kestävyyskriteerit täyttäviä sijoituskohteita.

Luontotoimien rahoitukseen tarvitaan panostuksia nimenomaan lähivuosina. Suomi on EU:n biodiversiteettistrategian ja YK:n kv-biodiversiteettisopimuksen kautta sitoutunut luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon tilan kääntämiseen elpymisuralle 2030 mennessä. EU:n ennallistamisasetuksen kansallista toimeenpanoa ryhdytään juuri suunnittelemaan. Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattuna, että yhteiskunnan toiminta käännetään luontoposiitiviseksi.

EU:n taksonomiaan liittyen komission antoi kesällä 2023 delegoidun asetuksen, jossa määritellään kriteereitä toiminalle, joka merkittävästi edistää biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista. Näihin kuuluu (poiminta https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302486#d1e35-116-1):

”Sellaisten suojelutoimintojen käynnistäminen, kehittäminen ja toteuttaminen omaan laskuun tai palkkio- tai sopimusperusteisesti, joiden tarkoituksena on maan, makean veden ja meren luontotyyppien, ekosysteemien ja niihin liittyvien eläin- ja kasvilajien populaatioiden tilan ja kehityssuuntien säilyttäminen tai parantaminen, mukaan lukien ennallistamistoiminnot.”

Nyt talousvaliokunnan käsittelyssä olevan hallituksen esityksen perusteluissa on lausuntopalauteen kuvauksessa nostettu esiin WWF:n esille tuoma mahdollisuus myös julkisten toimijoiden käyttää EuGB-standardia. EuGB ei ole pelkästään yritysten mahdollisuus.

Useat valtiot, mm. Ruotsi [Green bonds - Riksgälden.se \(riksgalden.se\)](https://riksgalden.se), ovat jo aiemmin käyttäneet vihreitä valtionvelkakirjalainoja (ns. sovereign bond) ympäristötoimien rahoittamiseen.

WWF pyytää, että talousvaliokunta lausunnossaan kehottaisi valtioneuvostoa selvittämään, voisiko EuGB-standardin mukaisen, esim. 1 miljardin euron määräisen, valtion vihreän joukkovelkakirjalainan liikkeellelasku auttaa Suomea riittävällä ripeydellä toteuttamaan ennallistamisasetuksen edellyttämiä toimenpiteitä ja samalla käynnistämään toimivat luonnonarvomarkkinat. Jos vihreällä joukkovelkakirjalainalla rahoitettavat luontotoimet markkinoiden kautta siirtyvät luonnonarvona yritysten luontosalkkuihin, lopullinen kustannus ei jäisi valtiolle. Tästä voisi syntyä olennainen lenkki hallitusohjelman peräänkuuluttamaan koko yhteiskunnan luontoposiitivisuuteen.

Luontoposiitivisuus vaatii koko yhteiskunnan panostusta. Elinvoimainen luonto on myös talouden perusta. WWF rakentaa tulevaisuutta, jossa ihminen ja luonto on tasapainossa.

Maailman Luonnon Säätiö – World Wide Fund For Nature, Suomen rahasto sr

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Raija-Leena Ojanen
Oikeudellinen neuvonantaja

Lisätietoja: Raija-Leena Ojanen, raija-leena.ojanen@wwf.fi, p. 0505990232